

посѣга на храмоветѣ имъ; 5) турско население не може да се заселва въ сѣшитѣ села¹⁾.

Предадохме части отъ наредбитѣ въ вакѣфскитѣ земи, управлявани отъ Рустемъ паша, за да обяснимъ, че и раитѣ въ „вакѣфа“ на Старата майка султанка (Пчелище, Церова Кория, Мариино и Плаково (съ Голѣманитѣ) сѣ се ползували съ сѣшитѣ права и привилегии, обработвайки казанія вакѣфъ, съгласно фермана, издаденъ отъ султанъ Мехмедъ Ханъ и повторенъ съ поправки отъ султанъ Абдулъ Меджитъ въ 1841 година²⁾.

Кога въ котловината се явяватъ турски преселници.

Отъ идването на турцитѣ въ Търново (1393 г.) до 1598 година турска колонизация по нашитѣ мѣста не е имало. Както ще видимъ по-нататкъ, по фермани и договори, турци не могли да се заселватъ въ старобългарскитѣ села, защото всички по една или друга причина били привилегирани. Голѣми и страховити бѣгства, изселвания и движения по нашия край сѣ станали въ време на първитѣ нашествия и сетне едва подиръ 200 години (1595 — 1598 г.), когато избухнало Търновското въстание, подигнато отъ дубровнишкитѣ търговци католици Павелъ Джорджичъ и Петъръ Соркочевичъ. Като последица отъ него, въ нашата котловина настъпили дълготрайни смущения и вълнения (1600 — 1700 г.), чиито причини не сѣ изяснени и до днесъ. Може, обаче, да се предполага, че причинитѣ за смутоветѣ сѣ били две: пропагандата на католицитѣ въ България и повишението на извънреднитѣ данъци на българитѣ. Макаръ Търновското въстание да не е сполучило, католицитѣ не престанали да подбуждатъ българитѣ къмъ бунтъ, като обещавали, че Папата, Венеция, Австрия, Полша ще имъ помогнатъ за освобождение.

Австрия, наистина, имала войни съ Турция и по мирнитѣ договори презъ 1606, 1616, 1664 год. тя добила право да бѣде защитница на католицитѣ въ България и подъ нейно покровителство минали католишкитѣ църкви и богослужението, защото имали привилегия.

За пропагандата на католицитѣ ние знаемъ много нѣща. Въ 1601 г. католикътъ *Петъръ Солинатъ* издействувалъ да се

¹⁾ Ферманътъ отъ Сюлейманъ Ханъ е обнародванъ въ сп. „Минало“ отъ г. Г. Баласчевъ г. I. кн. 2, София 1909 г; правилникътъ е предаденъ отъ Звезделинъ Цоневъ въ книгата: „История на Горна Орховица“, 1932 год. стр. 34.

²⁾ Този ферманъ е обнародванъ въ Сборникъ на българскитѣ юридически обичаи отъ проф. С. С. Бобчевъ ч. II, томъ III, София 1915 год. Последниятъ ферманъ билъ преведенъ въ Търновския сѣдъ твърде лошо и невѣрно.